

кризи; стабілізація нестійких ситуацій; мінімізація витрат і втрачених можливостей; своєчасне ухвалення рішень; підготовка до кризи і мінімізація його наслідків. Однак, акцент має бути зроблений на передкризовій підготовці, стабілізації нестійких ситуацій, своєчасному ухваленні управлінських рішень.

Основними напрямками фінансового оздоровлення підприємств в процесі антикризового управління є: реструктуризація бізнесу, державна підтримка, реструктуризація кредиторської заборгованості, інтеграція бізнесу, оздоровлення в процедурах банкрутства та ін. На цій основі можна виділити стратегії фінансового оздоровлення на підприємствах [1, с.37-38]: 1) стратегія фінансового оздоровлення за рахунок внутрішньої реструктуризації; 2) стратегія фінансового оздоровлення за рахунок державної підтримки; 3) реструктуризація через банкрутство; 4) стратегія фінансового оздоровлення за рахунок інтеграції бізнесу.

У процесі реалізації стратегічних заходів антикризового фінансового управління на підприємствах виділяються два найбільш поширених види тактики, що дозволяють здолати кризову ситуацію. Перша із застосовуваних тактичних програм дістала назву захисна, оскільки вона ґрунтується на проведенні зберігаючих заходів, основою яких є скорочення усіх витрат, пов'язаних з виробництвом і збутом, структурою персоналу; а друга – поступальна, для якої характерне застосування не стільки оперативних, скільки стратегічних заходів. В цьому випадку разом з економічними, ресурсозберігаючими заходами проводяться активний маркетинг, вивчення і

завоювання ринків збуту, політика зростання цін, збільшення витрат на вдосконалення виробництва за рахунок його модернізації [2, с.114-115].

У кризових ситуаціях на підприємствах реалізація вищезазначених стратегічних і тактичних заходів здійснюється поетапно. Виділяють три етапи можливої стабілізації фінансового стану підприємств [3, с.143-144]:

I етап – усунення неплатоспроможності. Сутність цього етапу стабілізаційної програми полягає в маневрі грошовими потоками для заповнення розриву між їх витрачанням і надходженням.

II етап – відновлення фінансової стійкості. Сутність цього етапу стабілізаційної програми полягає в максимально швидкому і радикальному зниженні неефективних витрат, скорочення споживання фінансових ресурсів і збільшення позитивного потоку приросту власних фінансових ресурсів.

III етап – забезпечення фінансової стабільності. Сутність цього етапу стабілізаційної програми полягає в забезпеченні фінансової рівноваги в тривалому періоді, що можливо тільки при збільшенні грошового потоку від основної діяльності.

Таким чином, для ефективної діяльності підприємств антикризове фінансове управління має здійснюватися на стратегічній та тактичній основі. На вітчизняних підприємствах практика проведення заходів фінансового оздоровлення є вкрай необхідною та має базуватися на принципах, функціях та завданнях антикризового фінансового управління.

Література

1. Рычихина Н. С. Анализ стратегий финансового оздоровления отечественных и зарубежных компаний автомобильной промышленности / Н. С. Рычихина, А. А. Рябцова // Современные наукоемкие технологии. – 2010. – №1. – С. 37-41.
2. Гамзаева Г. Е. Антикризисное управление: сущность, цели и задачи / Г. Е. Гамзаева // Башкирский химический журнал. – 2007. – №2. – Т.14. – С. 113-115.
3. Коваленко О. Г. Антикризисное финансовое управление предприятием: этапы и меры возможной стабилизации / О. Г. Коваленко, А. А. Аюпов // Вестник Казанского технологического университета. – 2009. – №23. – С. 142-145.

УДК 336.146:352(477)

ПРОБЛЕМИ ВИКОНАННЯ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ В УКРАЇНІ

Воронова А. – ст. 1 курсу, гр. ФУПОзмвн-11

Науковий керівник – к.е.н., доцент Клівіденко Л.М.

Вінницький навчально-науковий інститут економіки ТНЕУ

Виконання місцевих бюджетів є центральною ланкою бюджетного процесу на місцевому рівні, від результативності перебігу якого залежить стан адміністративно-територіальних одиниць, досягається співвідношення доходів і видатків, що дозволяє органам місцевої влади й місцевого самоврядування здійснювати ефективну економічну та соціальну політику, спрямовану на досягнення всіх запланованих місцевих програм.

Виконання місцевих бюджетів являє собою достатньо складний процес, в ході якого відбувається доведення встановлених лімітів

бюджетних зобов'язань до розпорядників і одержувачів бюджетних коштів, зарахування на єдиний рахунок отриманих доходів, а також витрачання коштів на затверджені цілі у відповідних обсягах.

Відповідно до Бюджетного кодексу України обслуговування місцевих бюджетів за доходами та видатками здійснюється Державною казначейською службою України (ДКСУ) [1] за винятком обслуговування коштів місцевих бюджетів у частині бюджету розвитку та власних надходжень бюджетних установ, що здійснюється в установах

банків державного сектору [2].

Виконання місцевих бюджетів ДКСУ забезпечує низку переваг: забезпечує ощадливе, обов'язково цільове використання коштів місцевих бюджетів; дає можливість щодня одержувати інформацію про суми доходів, що надійшли, та суми видатків, що здійснені з місцевих бюджетів; запроваджує єдиний механізм управління коштами місцевих бюджетів; формує цілісний механізм для впровадження засад реформування міжбюджетних відносин; формалізує процедури управління доходами і видатками на всіх стадіях виконання місцевих бюджетів; посилює поточний контроль за дотриманням фінансової дисципліни та попередження нецільового використання коштів на стадії прийняття зобов'язань та здійснення платежів.

Проте, незважаючи на переваги, помітні у бюджетному процесі на місцевому рівні, в Україні існує ряд проблемних питань, що ускладнюють роботу органів ДКСУ у напрямі виконання місцевих бюджетів. До них належать:

1. Недоліки існуючих програмних продуктів, що використовуються органами ДКСУ, які призводять до затримки при надходженні та обробці даних, їх непослідовності, втрати цілісності, дублювання, потенційної неузгодженості на різних рівнях, а також складнощів в управлінні наявними фінансовими ресурсами, формуванні своєчасної і повної звітності, здійсненні оперативного контролю за бюджетними коштами.

2. Тривалість процесу казначейського обслуговування розпорядників та одержувачів бюджетних коштів призводить до виникнення кредиторської заборгованості бюджетних установ, що пов'язано в основному з надходженням коштів та отриманням бюджетними установами рахунків в останні дні грудня після закриття бюджетного року, а, відтак, відповідно, непроведенням платіжних доручень органами ДКСУ.

3. Часті випадки, коли місцева рада приймає рішення з порушенням норм чинного бюджетного законодавства чи рішення місцевої ради подається до органів ДКСУ несвоєчасно, а також постійні внесення змін до розписів бюджетів і відповідно до кошторисів та планів асигнувань розпорядників коштів суттєво ускладнюють своєчасність і

правильність обліку планових показників як бюджетів, так і розпорядників коштів у фінансових та казначейських органах і як наслідок унеможливають належний рівень виконання місцевих бюджетів.

4. Недоопрацювання працівниками органів ДКСУ інструктивного матеріалу в процесі повернення коштів з бюджетів веде за собою несвоєчасне зарахування коштів до бюджетів, що є заборгованістю платників податку, яка в свою чергу є порушенням податкового законодавства, що призводить до накладення штрафів на платників податків.

5. Відсутність у розпорядників та одержувачів бюджетних коштів та у органів ДКСУ єдиної методики відображення у бухгалтерському обліку операцій, які здійснюються у бюджетному секторі, що не дозволяє отримувати повну, достовірну та прозору інформацію про фінансовий стан місцевих бюджетів, а органам ДКСУ у повній мірі виконувати їх повноваження.

6. Привілеювання трансфертного фінансування, значна кількість учасників процесу та нагромадження документообігу призводить до розбіжностей даних звітності між центральним та територіальними рівнями органів ДКСУ, а також розпорядниками та одержувачами бюджетних коштів, призводить до дисбалансу у зведеному звіті планових показників за доходами та видатками в частині трансфертів між рівнями місцевих бюджетів, яке у свою чергу перешкоджає здійсненню ефективного аналізу та прогнозування стану виконання місцевих бюджетів.

Таким чином, з метою вирішення проблем виконання місцевих бюджетів в Україні необхідно сконцентрувати зусилля на реалізації державної політики у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів та ефективного управлінні фінансовими ресурсами територіальних громад, дотриманні прозорих правил ефективного та раціонального використання бюджетних коштів, недопущенні бюджетних правопорушень як у діяльності органів Державної казначейської служби України, так і в роботі головних розпорядників коштів.

Література

1. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 р. №2456-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>.

2. Порядок обслуговування коштів місцевих бюджетів у частині бюджету розвитку та власних надходжень бюджетних установ в установах банків державного сектору: затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 14.05.2015 р. №378 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/378-2015-p>.

i

УДК 658.155

ДІЛОВА АКТИВНІСТЬ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИМСТВ ТА ШЛЯХИ ЇЇ ПІДВИЩЕННЯ

Гишко А. – ст. 3 курсу, гр. Ф_{вн}-32

Науковий керівник – к.е.н., доцент Руденко В.В.

Вінницький навчально-науковий інститут економіки ТНЕУ

Розвиток ринкових відносин в Україні поставив суб'єктів господарювання різних організаційно-правових форм у жорсткі економічні

умови, які об'єктивно зумовлюють проведення ними збалансованої політики щодо підвищення ефективності діяльності. Особливо актуальними